

Sygn. akt III Cz 1549/15

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Gabriela Sobczyk

Sędziowie SO Marcin Rak

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M.-D. H. (H.)

przeciwko J. H. (H.)

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 28 maja 2015r., sygn. akt III RC 42/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR (del.) Roman Troll SSO Gabriela Sobczyk SSO Marcin Rak

Sygn. akt III Cz 1549/15

UZASADNIENIE

Powód M. – D. H. 22 stycznia 2015 roku wniósł do Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej pozew o zasądzenie alimentów od pozwanego J. H..

Pozwany złożył odpowiedź na pozew (pismo wpłynęło pierwotnie faxem 8 maja 2015 roku) wnosząc o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu, przedłużenie do 20 maja 2015 roku terminu sporządzenia uzasadnienia odpowiedzi na pozew i rozpoznanie sprawy bez obecności pozwanego oraz przesłuchanie go w ramach pomocy prawnej przed właściwym miejscowo sądem miejsca zamieszkania pozwanego w Niemczech. Następnie pismem procesowym, które wpłynęło faxem 22 maja 2015 roku pozwany podniósł zarzut braku jurysdykcji.

Postanowieniem z 28 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej oddalił wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu, gdyż z treści pozwu oraz oświadczenia złożonego przez matkę powoda wynika, że powód od maja 2014 roku przebywa w R., a dodatkowo pozwany wdał się w spór co do meritum sprawy, dopiero zaś później wniósł o odrzucenie pozwu. Podstawę prawną tego postanowienia stanowią przepisy art. 3 i 5 rozporządzenia Rady WE nr 4/2009 z 18 grudnia 2008 roku w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych z uwagi na zasadę pierwszeństwa i bezpośredniego stosowania prawa unijnego oraz art. 1099 § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożył pozwany wnosząc o jego uchylenie i odrzucenie pozwu oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu zaznaczył, że art. 3 rozporządzenia Rady WE nr

4/2009 z 18 grudnia 2008 roku w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych z uwagi na zasadę pierwszeństwa i bezpośredniego stosowania prawa unijnego nie może stanowić podstawy prawnej uznania jurysdykcji sądu polskiego w niniejszej sprawie, gdyż zarówno pozwany, jak i powód mają zwykły pobyt w Niemczech, a powód posiada również obywatelstwo niemieckie i zataił, że od 2012 roku posiada miejsce zameldowania – i jak przypuszcza pozwany – nadal miejsce pobytu w Niemczech. Nieobecność powoda na rozprawie 28 maja 2015 roku jest poszlaką w sprawie, że powód nie przebywa w Polsce. Powód zataił także, że prowadził w Niemczech postępowanie sądowe przeciwko pozwanemu o wyjawienie jego dochodów, ale wniosek ten został oddalony, gdyż pozwany uznał roszczenie o udzielenie informacji o jego dochodach za okres od lipca 2010 roku i wydał pełną informację. Rozporządzenie Rady WE nr 4/2009 zostało wprowadzone celem ujednoczenia i uproszczenia postępowania ws. alimentacyjnych, a nie nadużywania prawa. Uznanie jurysdykcji sądu polskiego jest niezgodne z przeznaczeniem i przepisami ww. rozporządzenia, narusza również art. 5 k.c., ponieważ pozwany nie jest zdolny do płacenia alimentów, a zachowanie powoda nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Ponadto art. 5 rozporządzenia Rady WE nr 4/2009 nie może stanowić podstawy prawnej uznania jurysdykcji sądu polskiego, gdyż pełnomocnik powoda z ostrożności procesowej dla zachowania miesięcznego terminu wniósł o oddalenie powództwa, ale zaznaczył, że nie posiada wszystkich dokumentów niezbędnych do sporządzenia odpowiedzi na pozew i nie było interesem powoda wdawanie się w spór, a pismo to zostało sporządzone pod wpływem błędu w oparciu o stan faktyczny sprawy wynikający z treści pozwu i przy uwzględnieniu podanego przez powoda miejsca zamieszkania w Polsce.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wbrew zarzutom zażalenia, rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji w zaskarżonym zakresie należy uznać za trafne, a dokonane przez ten Sąd ustalenia faktyczne i prawne Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne.

Zgodnie z art. 3 a i b rozporządzenia Rady WE nr 4/2009 z 18 grudnia 2008 roku w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz. U. U.E. L. z 2009 r., Nr 7, poz. 1 ze zm.) z uwagi na zasadę pierwszeństwa i bezpośredniego stosowania prawa unijnego sądami, które mają jurysdykcję do rozpoznania spraw dotyczących zobowiązań alimentacyjnych w państwach członkowskich są: sąd zwykłego miejsca pobytu pozwanego lub sąd zwykłego miejsca pobytu wierzyciela. Zgodnie z art. 5 tego rozporządzenia, niezależnie od jurysdykcji wynikającej z innych przepisów niniejszego rozporządzenia sąd państwa członkowskiego uzyskuje jurysdykcję, jeżeli pozwany wda się w spór przed tym sądem.

Odnosząc te regulacje na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że Sąd Rejonowy trafnie uznał, iż istotny dla określenia jurysdykcji państwa członkowskiego w niniejszej sprawie jest łącznik miejsca zwykłego pobytu wierzyciela lub pozwanego. W sprawie ustalono bowiem, że powód od maja 2014 roku przebywa w Polsce w miejscowości R.. Tam też ma stały pobyt – co wynika chociażby z zaświadczenia o zameldowaniu dołączonym do akt /k. 221/ oraz z oświadczenia jego matki /k. 70/. Prawidłowym zatem było uznanie w niniejszej sprawie jurysdykcji Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej. Zarzuty pozwanego w tym zakresie są tylko przypuszczeniami, a podniesienie, że za miejscem zwykłego pobytu powoda w Niemczech przemawia brak stawienia się powoda na rozprawie 28 maja 2015 roku jest nieporozumieniem, albowiem z tej okoliczności to nie wynika.

Ponadto fakt, że rozpoznawano sprawę pomiędzy stronami o wyjawienie dochodów pozwanego w Niemczech, która została ostatecznie zakończona w maju 2014 roku w żaden sposób nie wpływa na jurysdykcję w zakresie złożonego powództwa o alimenty w Sądzie Rejonowym w Rudzie Śląskiej w styczniu 2015 roku (por. art. 9 a wyżej wymienionego rozporządzenia), gdyż – jak już wyżej wskazano – miejsce zwykłego pobytu wierzyciela (powoda) od maja 2014 roku jest w Polsce.

Jednocześnie, niezależnie od powyżej wskazanych okoliczności, Sąd Rejonowy słusznie zauważył, że pozwany zanim podniósł zarzut braku jurysdykcji wniósł – w odpowiedzi na pozew – o oddalenie powództwa, co stanowi wdanie się w spór co do meritum sprawy, a dopiero później złożył zarzut braku jurysdykcji. Dlatego zgodnie z art. 5 wyżej wskazanego rozporządzenia powoduje to uzyskanie jurysdykcji przez Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej niezależnie od

jurysdykcji wynikającej z art. 3 tego rozporządzenia. W tym miejscu trzeba podkreślić, że z samego pozwu wynika miejsce zamieszkania powoda w R., a co za tym idzie kwestionując je pozwany mógł zarzut braku jurysdykcji złożyć przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy.

W zażaleniu pozwany podnosi zarzut naruszenia art. 5 k.c., ale przepis ten można stosować w zakresie prawa materialnego. Nie jest to przepis prawa procesowego, do którego należą regulacje dotyczące jurysdykcji. To dodatkowo wskazuje, że pozwany wdał się w spór co do istoty sprawy.

Trzeba także podkreślić, że z preambuły rozporządzenia Rady WE nr 4/2009 z 18 grudnia 2008 roku w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (punkty 15 i 22) wyraźnie wynika, że celem tego rozporządzenia jest zabezpieczenie interesów wierzycieli alimentacyjnych w ten sposób, aby ułatwić im dochodzenie należności.

Z powyższych względów zarzuty zażalenia są bezzasadne.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c., zażalenie jako bezzasadne oddalono.

SSR (del.) Roman Troll SSO Gabriela Sobczyk SSO Marcin Rak